АПБ: Прокуратурата не може да бъде сведена до един глас в дебата за критериите за главен прокурор

По повод поканата за участие в експертна дискусия, насрочена за 19 март, относно изработването на критерии за номиниране на кандидати за ключови позиции в съдебната власт, включително за длъжността главен прокурор, Асоциацията на прокурорите в България (АПБ) заявява своята готовност да участва активно в този професионален разговор.

АПБ ще бъде представена в дискусията от Георги Коджаниколов – магистрат с активна професионална и експертна дейност в областта на съдебната етика и стандартите на правораздаването. Той е носител на специална награда на Висшия съдебен съвет за създаването на правна платформа, обединяваща етичните кодекси и правилата за поведение на прокурорите и съдиите в държавите – членки на Европейския съюз. Коджаниколов активно участва в обучения и инициативи на Националния институт на правосъдието, свързани със съдебната етика, институционалното развитие и правоприлагането.

Асоциацията на прокурорите в България счита, че обсъждането на критерии за заемане на най-високите длъжности в съдебната власт е важна възможност за професионален дебат. За да бъде този разговор пълноценен, е необходимо в него да бъде осигурено реално и широко участие на професионалната общност.

Ограничаването на представителството на професионалните организации до един участник не позволява в достатъчна степен да бъдат представени различните експертни позиции в системата. Поради това АПБ изразява очакване в подобни формати да бъде предвидена възможност за участие на повече представители на професионалните организации, така че професионалният дебат да отразява реалното многообразие на мненията в прокурорската общност.

В същото време Асоциацията счита, че подобна дискусия би имала реална стойност само ако бъде проведена като открит професионален разговор, а не като формално обсъждане на предварително изготвени концепции. Определянето на критерии за длъжността главен прокурор предполага активното участие на магистратите, които ежедневно работят в системата, и не следва да се основава единствено на модели или документи, изработени извън професионалната общност.

В тази връзка АПБ вече инициира вътрешна професионална дискусия в рамките на прокурорската общност. Научно-експертният съвет към асоциацията публикува проект на примерни принципни критерии, който има за цел да подпомогне професионалния разговор по темата. Документът не предопределя бъдещи процедури или решения, а представлява експертен принос към обсъждането на стандартите, които обществото и магистратската общност очакват от ръководителя на прокуратурата.

В резултат на тази инициатива постъпват аргументирани становища от прокурори от различни структури на прокуратурата в страната, включително от магистрати с дългогодишен практически опит, преподаватели и специалисти в областта на наказателното и европейското право.

АПБ е убедена, че устойчиви и легитимни критерии за заемане на длъжността главен прокурор могат да бъдат изработени единствено чрез открит професионален диалог, в който да бъдат чути различните експертни позиции на магистратите.

„Когато се обсъждат критериите за избор на главен прокурор, професионалният дебат не може да бъде сведен до обсъждане на предварително написани модели извън системата. Прокуратурата е институция, изградена от професионалната общност на прокурорите, и именно тази общност следва да има реален глас при определянето на стандартите за своето институционално ръководство“, заяви председателят на АПБ Елица Калпачка.

16 Март 2026